EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 8.6.2021.
COM(2021) 295 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

o ishodu pilot-projekta Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (IMI) u području e-trgovine

SADRŽAJ

1. UVOD 2
2. OSNOVNE INFORMACIJE O SUSTAVU IMI 2
3. PODRUČJE PRIMJENE PILOT-PROJEKTA – PRAVNE ODREDBE KOJE PODUPIRE SUSTAV IMI 3
4. PRIPREMA I POKRETANJE PILOT-PROJEKTA 4
5. NADLEŽNA TIJELA 5
6. UPOTREBA SUSTAVA IMI TIJEKOM PROVEDBE PILOT-PROJEKTA 5
7. POVRATNE INFORMACIJE DRŽAVA ČLANICA 6
8. ZAŠTITA PODATAKA 9
9. FUNKCIONALNOSTI PRIJEVODA 10
10. ZAKLJUČAK 10

1. UVOD

Ovo izvješće obuhvaća ishod pilot-projekta o upotrebi Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta (IMI) za podršku administrativnoj suradnji u skladu s člankom 3. Direktive 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (Direktiva o e-trgovini)[1]. Izvješće se temelji na članku 4. stavku 2. Uredbe (EU) br. 1024/2012 Europskog parlamenta i Vijeća (Uredba IMI)[2]. U skladu s tim člankom Komisija mora Europskom parlamentu i Vijeću podnijeti ocjenu ishoda pilot-projekta, uključujući probleme povezane sa zaštitom podataka i djelotvorne funkcionalnosti prijevoda. Stoga je cilj ovog izvješća ocijeniti ishod pilot-projekta o upotrebi sustava IMI u svrhu tehničke provedbe razmjene informacija između nacionalnih tijela i Komisije. U izvješću se ta ocjena nastoji donijeti u okviru mehanizma administrativne suradnje utvrđenog u članku 3. Direktive o e-trgovini. U izvješću se ne ocjenjuje cjelokupno funkcioniranje sustava administrativne suradnje kako je utvrđen u tom članku, a koji je bio predmet posebne ocjene u kontekstu Evaluacijskog izvješća o Direktivi o e-trgovini[3]. Slično tomu, ovo se izvješće ne odnosi na posebni mehanizam administrativne suradnje koji se primjenjuje na posrednike kako je predloženo u kontekstu Akta o digitalnim uslugama[4], koji bi se, nakon donošenja, trebao konkretno primjenjivati na provedbu tih usklađenih pravila o pružanju posredničkih usluga na unutarnjem tržištu.

2. OSNOVNE INFORMACIJE O SUSTAVU IMI

Sustav IMI uspostavljen je Uredbom IMI, a razvila ga je Komisija u bliskoj suradnji s državama članicama (taj sustav upotrebljavaju i države EGP-a: Norveška, Island i Lihtenštajn). Riječ je o sigurnom, višejezičnom i fleksibilnom IT alatu, koji je, osim toga, prilagođen korisnicima i usklađen s pravilima o zaštiti podataka. Sustav IMI ujedno je i uobičajeni odabir za mnoge inicijative povezane s unutarnjim tržištem kojima je potreban sustav za administrativnu suradnju. Sustav IMI pomaže tijelima u izvršavanju njihovih obveza u pogledu prekogranične administrativne suradnje u mnogim područjima politike povezanima s jedinstvenim tržištem, a trenutačno se njime podupiru postupci administrativne suradnje u 17 područja politike. Od siječnja 2021. u tom je sustavu bilo registrirano više od 12 000 javnih tijela koja međusobno surađuju. Sustav IMI može se prilagoditi zadaćama pružanja potpore u drugim područjima politika, pri čemu nije potrebno mnogo (ili uopće) raditi na njegovu razvoju. S pomoću tog sustava uspješno je osuvremenjena prekogranična

[1] Direktiva 2000/31/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 8. lipnja 2000. o određenim pravnim aspektima usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu, posebno elektroničke trgovine (SL L 178, 17.7.2000., str. 1.–16.).

[2] Uredba (EU) br. 1024/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2008/49/EZ (SL L 316, 14.11.2012., str. 1.).

[3] Vidjet SWD(2020) 348 final, dio 2. Priloga 5. za cjelokupno Evaluacijsko izvješće o Direktivi o e-trgovini i Prilog 8., koji se posebno odnosi na mehanizam prekogranične suradnje.

[4] Vidjeti Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o jedinstvenom tržištu digitalnih usluga (Akt o digitalnim uslugama) i izmjeni Direktive 2000/31/EZ, COM(2020) 825 final.

administrativna suradnja te je osigurano funkcioniranje jedinstvenog tržišta na terenu. Iako su krajnji korisnici sustava nacionalna javna tijela, koristi od te poboljšane suradnje ostvaruju poduzeća i građani.

Sustav IMI može se upotrebljavati na svim jezicima EU-a jer su mu sadržaj, pitanja, odgovori, poruke i polja u obrascima standardizirani i unaprijed prevedeni. Osim toga, omogućuje automatizirano prevođenje informacija navedenih u poljima za „slobodni tekst" (u koja korisnici mogu izravno unositi tekst umjesto da odabiru neku od unaprijed zadanih opcija). Sustav je fleksibilan i može se prilagoditi bilo kojoj nacionalnoj administrativnoj strukturi, koja može biti centralizirana, potpuno decentralizirana ili kombinacija centralizirane i decentralizirane u različitim omjerima. Razmjena informacija putem sustava IMI potpuno je sigurna i u skladu sa svim pravilima o zaštiti podataka. Nadalje, svi korisnici mogu koristiti postojeću mrežu nacionalnih koordinatora sustava IMI za osposobljavanje i podršku. Države članice i države EGP-a upotrebom tog sustava ne snose nikakve troškove povezane s IT sustavima. Svi pilot-projekti u okviru sustava IMI, uključujući pilot-projekt za e-trgovinu, podliježu evaluaciji.

3. PODRUČJE PRIMJENE PILOT-PROJEKTA – PRAVNE ODREDBE KOJE PODUPIRE SUSTAV IMI

Kao opća odredba, u skladu s člankom 4. stavkom 1. Uredbe IMI Komisija može provoditi pilot-projekte kako bi ocijenila djelotvornost sustava IMI u provedbi odredaba o administrativnoj suradnji iz akata EU-a koji nisu navedeni u prilogu toj uredbi.

Direktiva o e-trgovini pravni je okvir za pružanje usluga informacijskog društva na unutarnjem tržištu. Svrha Direktive uklanjanje je prepreka prekograničnom pružanju tih usluga u EU-u i pružanje pravne sigurnosti poduzećima i građanima. Direktivom se utvrđuju usklađena pravila za pitanja kao što su: i. zahtjevi u pogledu transparentnosti i pružanja informacija za pružatelje usluga informacijskog društva; ii. komercijalna priopćenja; iii. elektronički ugovori i iv. ograničenja odgovornosti pružatelja posredničkih usluga. Osim toga, njome se poboljšava administrativna suradnja među državama članicama i olakšava samoregulacija.

Kad je riječ o administrativnoj suradnji, u članku 3. Direktive o e-trgovini utvrđuje se mehanizam suradnje među nacionalnim nadležnim tijelima u slučajevima kad se razmatraju ograničenja slobode prekograničnog pružanja usluga informacijskog društva. Taj mehanizam suradnje postoji usporedno s drugim alatima koji se primjenjuju na nacionalne zahtjeve i mjere u pogledu usluga informacijskog društva (koje često uključuju različite sudionike u državama članicama), kao što su TRIS (Informacijski sustav tehničkih propisa) ili CPC (Mreža za suradnju u području zaštite potrošača), a obje te usluge uvedene su i/ili razvijene nakon donošenja Direktive o e-trgovini.

Odredbe iz članka 3. stavaka 4., 5. i 6. Direktive o e-trgovini podliježu pilot-projektu. Tim se odredbama uređuje postupak u okviru kojeg država članica može poduzimati restriktivne mjere protiv određene usluge informacijskog društva čiji pružatelj nema poslovni nastan na njezinu državnom području. Uvođenje takvih restriktivnih mjera podliježe materijalnim i postupovnim zahtjevima. Materijalni zahtjevi utvrđeni su u članku 3. stavku 4. točki (a) Direktive o e-trgovini. Kad je riječ o postupovnim uvjetima, koji su utvrđeni člankom 3. stavkom 4. točkom (b) Direktive o e-trgovini, prije poduzimanja predmetnih mjera i ne dovodeći u pitanje sudske postupke, uključujući prethodne postupke i radnje provedene u okviru kaznene istrage, država članica mora zatražiti od države članice poslovnog nastana da poduzme mjere protiv određene usluge informacijskog društva. Ako su poduzete mjere nedostatne ili ako država članica poslovnog nastana ne poduzme mjere, država članica koja namjerava uvesti restriktivne mjere mora obavijestiti Komisiju i državu članicu poslovnog nastana o svojoj namjeri da poduzme takve mjere. Člankom 3. stavkom 5. utvrđuju se uvjeti za hitni postupak. Zahtjevi u pogledu mjera i obavijesti predviđeni u članku 3. Direktive o e-trgovini trenutačno se primjenjuju u sustavu IMI: u sustavu se administrativna suradnja podupire tehničkim sredstvima u obliku modula za zahtjeve i obavijesti. Modul za obavijesti obuhvaća i obavijesti o mjerama u okviru hitnog postupka.

Pokretanje pilot-projekta u području primjene Direktive o e-trgovini dogovoreno je prije donošenja Uredbe IMI. Zbog toga taj pilot-projekt nije pokrenut donošenjem provedbenog akta, kako se to u uobičajenim okolnostima zahtijeva člankom 4. stavkom 1. Uredbe IMI. Umjesto toga, na taj se pilot-projekt, kao iznimku, izravno upućuje u članku 29. stavku 1. Uredbe IMI, prema kojem Komisija može pokrenuti pilot-projekt kako bi ocijenila je li sustav IMI učinkovit, troškovno isplativ i korisnicima prilagođen alat za provedbu članka 3. stavaka 4., 5. i 6. Direktive o e-trgovini.

Ovo se izvješće temelji na: i. statističkim podacima dobivenima iz sustava IMI; ii. povratnim informacijama dobivenima od članova stručne skupine nadležne za područje e-trgovine i iii. odgovorima na dva anketna upitnika o upotrebi sustava koje je Komisija uputila državama članicama 2017. i 2019.

4. PRIPREMA I POKRETANJE PILOT-PROJEKTA

Pilot-projekt o upotrebi sustava IMI za administrativnu suradnju u području e-trgovine pokrenut je krajem studenoga 2013.

Komisija je izradila strukturirane obrasce za sadržaj razmjena u sustavu (tj. polja za informacije koje trebaju unijeti pošiljatelji i primatelji zahtjeva i obavijesti). Izrađena su dva obrasca za razmjenu informacija: obrazac zahtjeva za mjere koje treba poduzeti država članica poslovnog nastana i još jedan obrazac za obavijesti o mjerama (među ostalim i o mjerama u hitnim slučajevima) koje je poduzela država članica pružanja usluge.

S državama članicama provedeno je savjetovanje o obrascima koje je predložila Komisija. Na temelju dobivenih povratnih informacija obrasci su dovršeni, prevedeni na sve službene jezike i uvedeni u odgovarajuće module sustava IMI.

Prije pokretanja pilot-projekta Komisija je 14. listopada 2013. organizirala osposobljavanje za stručnjake uključene u modul za e-trgovinu u državama članicama. Otad Komisijina služba za korisnike sustava IMI korisnicima pruža tehničku podršku i pomoć. Osim toga, Komisija je redovito informirala države članice o stanju provedbe pilot-projekta.

5. NADLEŽNA TIJELA

U području e-trgovine trenutačno postoji 80 nadležnih tijela registriranih u sustavu IMI koja imaju pristup modulu za zahtjeve, uključujući nacionalne koordinatore sustava IMI[5] u nekoliko država. Općenito, države članice u tom području obično registriraju od jednog do četiri nadležna tijela. Međutim, neke države registriraju i više nadležnih tijela. Na primjer, Hrvatska je registrirala pet nadležnih tijela za zahtjeve, a Cipar 11.

Za modul za obavijesti države članice registrirale su 68 nadležnih tijela, uključujući 17 nacionalnih koordinatora sustava IMI. Većina država registrirala je od jednog do četiri nadležna tijela, no Njemačka ih je registrirala sedam, a Cipar 11.

Nekoliko nadležnih tijela registrirano je za oba modula (modul za zahtjeve i modul za obavijesti). To znači da postoji ukupno 85 različitih nadležnih tijela registriranih za to područje politike, uključujući 27 nacionalnih koordinatora sustava IMI.

6. UPOTREBA SUSTAVA IMI TIJEKOM PROVEDBE PILOT-PROJEKTA

Statistički podaci izvučeni iz sustava pokazuju da je upotreba sustava IMI tijekom provedbe pilot-projekta bila prilično ograničena, što znači da je zabilježena mala količina razmjena informacija.

U razdoblju od 2013. do 2019. države članice izvršile su ukupno 255 razmjena, od čega se 149 odnosilo na zahtjeve, a 106 na obavijesti. U prilogu ovom izvješću nalaze se detaljni statistički podaci o broju razmjena izvršenih do kraja 2019.

Tijekom provedbe pilot-projekta 72 % zahtjeva poslala je Ujedinjena Kraljevina, a Španjolska je poslala 19 % zahtjeva. Osim njih, relativno aktivni pošiljatelji zahtjeva bile su još tri druge države članice: Belgija, Njemačka i Irska. Svaka od tih država poslala je 3 % zahtjeva (tj. te

[5] U sustavu IMI svaka država članica ima jednog nacionalnog koordinatora sustava IMI, čije su odgovornosti utvrđene u članku 6. Uredbe IMI. Nacionalni koordinatori sustava IMI djeluju kao glavna kontaktna točka za sudionike sustava IMI u svojim državama članicama. Njihova je uloga osiguravanje neometanog rada sustava IMI tako što, među ostalim: i. obavljaju registraciju odgovarajućih tijela; ii. upravljaju pristupom različitim modulima; iii. pružaju podršku korisnicima i iv. osiguravaju učinkovito funkcioniranje sustava IMI.

tri države zajedno su poslale ukupno 9 % zahtjeva). Tri države članice koje su primile najviše zahtjeva bile su Cipar (33 % svih zahtjeva), Njemačka (17 %) i Nizozemska (17 %).

U okviru modula za obavijesti najviše je obavijesti slala Italija (58 % poslanih obavijesti), nakon koje slijedi Ujedinjena Kraljevina s 35 % poslanih obavijesti. Kad je riječ o obavijestima o mjerama u slučajevima zabilježenima u sustavu, Belgija je poslala 4 % obavijesti, a Irska 2 %.

Statistički podaci pokazuju da neke države članice još nisu sudjelovale ni u jednoj razmjeni putem sustava IMI. Postoje i države koje nisu bile uključene u obavijesti o e-trgovini koje se šalju putem sustava IMI.

S obzirom na status slučajeva u modulu za zahtjeve, na 74 % zahtjeva poslanih do 31. prosinca 2019. (110 zahtjeva) dobiven je odgovor te su službeno zaključeni. Osim toga, 9 % zahtjeva odbijeno je, a 8 % povučeno.

U okviru modula za obavijesti sve su razmjene službeno zaključene. Kad je riječ o prijavljenim mjerama, 94 % slučajeva odnosilo se na trajne mjere, a 4 % na privremene.

Podaci iz 2020. ne pokazuju znatno povećanje u upotrebi sustava. Putem sustava IMI 2020. poslano je 16 zahtjeva za poduzimanje mjera i 18 novih obavijesti. Njemačka je poslala šest zahtjeva za poduzimanje mjera, Ujedinjena Kraljevina pokrenula ih je pet, Italija je to učinila triput, Nizozemska je poduzimanje mjera zatražila dvaput. Ti su zahtjevi bili upućeni više država članica: Irska, Italija, Cipar i Luksemburg primili su po dva zahtjeva, a Francuska, Austrija, Portugal, Njemačka, Nizozemska, Ujedinjena Kraljevina i Belgija po jedan. Italija je s 15 od ukupno 18 obavijesti ponovno bila najaktivniji pošiljatelj obavijesti, Nizozemska je poslala dvije obavijesti, a Ujedinjena Kraljevina jednu. S obzirom na status zahtjeva, do početka 2021. pet je zahtjeva zaključeno, pet prihvaćeno, pet povučeno, a jedan je čekao na prihvaćanje. Kad je riječ o statusu obavijesti, 12 ih je zaključeno, dvije su ostale otvorene za primjedbe, a četiri su imale status „neaktivnih obavijesti sa skrivenim osobnim podacima”.

7. POVRATNE INFORMACIJE DRŽAVA ČLANICA

Od početka pilot-projekta 2013. Komisija je među korisnicima provela dvije ankete o upotrebi sustava IMI; jednu 2017. i drugu 2019. Cilj tih anketa bio je osigurati da se povratne informacije država članica mogu uzeti u obzir pri ocjenjivanju pilot-projekta. U oba je slučaja od država članica zatraženo da dostave jedinstveni odgovor na anketu, u kojem sažeto iznose povratne informacije dobivene od svojih tijela registriranih za module za e-trgovinu u sustavu IMI.

Godine 2017. na anketu je odgovorilo 18 država članica, a 12 od tih 18 ispitanica navelo je da su upotrebljavale sustav IMI za razmjenu informacija u području e-trgovine. Među tim odgovorima cjelokupno iskustvo razmjene informacija putem sustava ocijenjeno je kao pozitivno ili donekle pozitivno u 55 % odgovora. Međutim, u 38 % odgovora države članice

navele su da su od 2014. osim sustava IMI upotrebljavale i druga sredstva komunikacije: i. kako bi od države članice poslovnog nastana zatražile da poduzme mjere u pogledu aktivnosti pružatelja usluge informacijskog društva ili ii. kad su prijavljivale mjeru u pogledu aktivnosti pružatelja usluge informacijskog društva.

Prema rezultatima ankete 11 % ispitanica navelo je da su imale poteškoće pri odlučivanju bi li obavijest trebalo poslati: i. putem sustava IMI na temelju članka 3. Direktive o e-trgovini; ii. upotrebom mehanizama za obavješćivanje utvrđenih u Uredbi o suradnji u zaštiti potrošača[6] ili iii. upotrebom mehanizama za obavješćivanje utvrđenih u Direktivi o transparentnosti jedinstvenog tržišta[7].

Anketa je pokazala da se 77 % država članica slagalo ili donekle slagalo s time da je pilot-projekt pokazao da je sustav IMI primjeren alat za potporu administrativnoj suradnji na temelju članka 3. stavaka 4., 5. i 6. Direktive o e-trgovini[8]. Pritom je 83 % država članica smatralo da bi se pilot-projekt sustava IMI u području e-trgovine trebao nastaviti, ali uz određena poboljšanja kao što je pojačana podrška korisnicima.

Komisija je 2019. pokrenula svoju drugu internetsku anketu, na koju su odgovorili Norveška i 25 država članica.

Prema odgovorima na tu drugu anketu 16 država (61 %) upotrebljavalo je sustav IMI za razmjenu informacija koje se zahtijevaju u skladu s Direktivom o e-trgovini. One države koje nisu upotrebljavale sustav u tu svrhu navele su da je mogući razlog tomu činjenica da tijela jednostavno nisu imala potrebu za upotrebom sustava IMI u tom području.

Kad je riječ o ispitanicama u okviru druge ankete, 57 % njih (15 država) navelo je da su primile zahtjeve putem sustava IMI za poduzimanje mjera protiv pružatelja usluga informacijskog društva, a pritom je 11 od tih 15 država ocijenilo da je njihovo cjelokupno iskustvo s razmjenom informacija bilo pozitivno ili donekle pozitivno. Kad je riječ o državama koje su odgovorile na drugu anketu, osam je primilo obavijesti putem sustava IMI o mjerama poduzetima u njihovoj državi u pogledu aktivnosti pružatelja usluga informacijskog društva, a pritom je 50 % od tih osam država (tj. četiri države) smatralo da je njihovo cjelokupno iskustvo sa sustavom IMI bilo pozitivno ili donekle pozitivno. Kad je riječ o ispitanicama u okviru druge ankete, 53 % njih (14 država) složilo se ili u potpunosti složilo s tim da sustav IMI pruža sigurno rješenje za razmjenu informacija s drugim državama.

[6] Uredba (EU) 2017/2394 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2017. o suradnji između nacionalnih tijela odgovornih za izvršavanje propisâ o zaštiti potrošača i o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 2006/2004 (SL L 345, 27.12.2017., str. 1.–26.).

[7] Direktiva (EU) 2015/1535 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. rujna 2015. o utvrđivanju postupka pružanja informacija u području tehničkih propisa i pravila o uslugama informacijskog društva (SL L 241, 17.9.2015., str. 1.–15.).

[8] Ti se brojevi ne odnose na ocjenu temeljnih pravila, već na tehničke aspekte sustava IMI.

U drugoj je anketi šest država (23 % ispitanica) navelo da su imale poteškoća pri odlučivanju o tome bi li obavijest trebalo poslati: i. putem sustava IMI; ii. upotrebom mehanizama za obavješćivanje utvrđenih u Uredbi o suradnji u zaštiti potrošača ili iii. upotrebom mehanizama za obavješćivanje utvrđenih u Direktivi o transparentnosti jedinstvenog tržišta.

Osamnaest država (66 % od onih koje su odgovorile na drugu anketu) slagalo se ili donekle slagalo s izjavom da je pilot-projekt pokazao da je sustav IMI primjeren alat za potporu administrativnoj suradnji na temelju članka 3. stavaka 4., 5. i 6. Direktive o e-trgovini. Pritom je 14 država koje su odgovorile na drugu anketu smatralo da bi se pilot-projekt sustava IMI u području e-trgovine trebao nastaviti uz pojačanu podršku korisnicima i poboljšanja.

Komisija je 8. listopada 2019. u okviru sastanka Stručne skupine za e-trgovinu pitala države članice o njihovim praktičnim iskustvima sa sustavom IMI. Komisija je države članice pitala: i. jesu li uočile ikakva ograničenja u suradnji na temelju određenih članaka iz Direktive o e-trgovini; ii. imaju li prijedloge o tome kako bi se mogao poboljšati mehanizam suradnje utvrđen u Direktivi i iii. koje ideje imaju za moguće odredbe o suradnji u okviru potencijalne nove zakonodavne inicijative.

Doprinosi država članica raspravi na tom sastanku istaknuti su u točkama u nastavku.

- Upotreba sustava IMI u području politike povezanom s e-trgovinom dosad je bila ograničena.
- Moguće je da neke države članice nisu nikada upotrebljavale sustav jer nisu bile upoznate s njime. Međutim, neke države članice ukazale su na to da nije bilo nikakve mjere o kojoj bi one trebale biti obaviještene ni potrebe da zatraže poduzimanje mjera.
- Potrebno je pojasniti u kojim slučajevima treba upotrebljavati različite mehanizme suradnje (IMI/CPC/TRIS).
- Države članice pozdravile su i čvrsto podržale proširenje sustava IMI na mrežu za suradnju u području zaštite potrošača (CPC), koje je trebalo početi 2020. Očekivale su da će to proširenje pomoći da se pojasni razlika između razmjena u okviru modula za e-trgovinu sustava IMI i sličnih vrsta suradnje u okviru mreže CPC.
- Mnoge od njih smatrale su da je sustav koristan i jednostavan za upotrebu. Međutim, navele su da korisnicima možda nije uvijek jasno tko su kontakti za sustav IMI u drugim državama članicama ili tko su nacionalni koordinatori sustava IMI (ti nacionalni koordinatori sustava IMI mogli bi pružati podršku za posebna pitanja koja se pojavljuju u području e-trgovine).
- Neke su države članice smatrale da bi upotreba sustava IMI mogla biti opterećujuća, osobito za lokalna tijela jer ona nisu upoznata sa sustavom. Međutim, te su države članice smatrale da bi se dobro funkcioniranje svakog alata moglo osigurati pravilnim upravljanjem, npr. upravljanjem koje obavlja „središnje tijelo” odgovorno za određeni modul za e-trgovinu.

- Neke su države članice navele da je djelotvorna i uspješna upotreba sustava IMI pitanje unutarnje organizacije i upravljanja.

8. ZAŠTITA PODATAKA

Obrada osobnih podataka u sustavu IMI u skladu je s odredbama iz Uredbe (EU) 2016/679 (Opća uredba o zaštiti podataka)[9] i Uredbe (EU) 2018/1725 (Uredba o internoj zaštiti podataka)[10]. Sigurna obrada osobnih podataka osigurana je člankom 14. Uredbe IMI, u kojem se utvrđuju jasni rokovi za obradu osobnih podataka u tom sustavu. Stoga je u razmjeni informacija putem sustava IMI zajamčena zaštita osobnih podataka i ta je razmjena u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka jer se samom Uredbom IMI jamči potrebna usklađenost.

U poglavlju III. Uredbe IMI utvrđuju se glavne odredbe za obradu osobnih podataka i sigurnost u sustavu IMI. U skladu s tim odredbama sudionici sustava IMI (nadležna tijela, koordinatori sustava IMI, Komisija te tijela, uredi i agencije Unije) osobne podatke moraju razmjenjivati i obrađivati isključivo u svrhe utvrđene u odgovarajućim odredbama akata Unije kojima se uređuju područja politike koja se podupiru tim sustavom. Podaci koje su u sustav IMI unijeli ispitanici koji su predmet obrade podataka moraju se upotrebljavati isključivo za potrebe za koje su bili podneseni.

Osobni podaci koji se obrađuju u sustavu IMI moraju se blokirati (i dalje su u sustavu, ali je onemogućen uvid u njih) čim više nisu potrebni za svrhu u koju su prikupljeni, ovisno o posebnostima svakog oblika administrativne suradnje. Kao opće pravilo, osobni podaci koji se obrađuju u sustavu IMI moraju se blokirati najkasnije šest mjeseci nakon službenog okončanja postupka administrativne suradnje. Sustav automatski uklanja osobne podatke iz zahtjeva i obavijesti. To znači da se blokirani podaci automatski brišu iz sustava IMI tri godine nakon službenog okončanja postupka administrativne suradnje.

Nadalje, u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka sudionici sustava IMI odgovorni su za poduzimanje svih postupovnih i organizacijskih mjera potrebnih da bi se osigurala sigurnost osobnih podataka koje ti sudionici obrađuju u sustavu IMI.

Tijekom provedbe pilot-projekta ni za jednu razmjenu u području e-trgovine nije zatraženo uklanjanje podataka prije isteka predviđenog roka. Nitko se nije obratio Komisiji radi

[9] Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.–88.).

[10] Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018., str. 39.–98.).

dobivanja pristupa blokiranim podacima (u skladu s Uredbom IMI) ili ispravljanja osobnih podataka pohranjenih u sustavu IMI.

Izjava o zaštiti osobnih podataka objavljena je na početnoj stranici sustava IMI[11].

9. FUNKCIONALNOSTI PRIJEVODA

Sustav IMI višejezični je alat. On olakšava razmjenu informacija upotrebom unaprijed prevedenih obrazaca, skupova polja, pitanja, odgovora i poruka. Sve razmjene u sustavu mogu se dopuniti informacijama unesenima u obliku slobodnog teksta, za koji sustav nudi mogućnost strojnog prevođenja.

U području e-trgovine slobodni tekst u unaprijed prevedenim obrascima uglavnom se upotrebljava za pružanje informacija o detaljnom opisu mjera ili o testu proporcionalnosti.

Integrirana funkcionalnost za prevođenje slobodnog teksta znatno se poboljšala od pokretanja pilot-projekta, tijekom kojeg je na temelju prethodne povezane usluge *mt@EC* razvijena sadašnja usluga *e-Translation*[12].

Usluga *e-Translation* uvedena je u sustav IMI 2014. Otad su, zahvaljujući toj usluzi, kontinuirano poboljšavani kvaliteta rezultata prevođenja i vrijeme odziva usluge. Strojno prevođenje nudi se za sve moguće parove službenih jezika EU-a.

U sustavu IMI **uvedeno je nekoliko poboljšanja sustava kako bi se olakšala upotreba integriranog mehanizma za strojno prevođenje**:

- prijevodi slobodnog teksta sad se prikazuju u njegovu kontekstu (tj. izvorni tekst prikazan je na zaslonu),
- sav slobodni tekst koji se nalazi u razmjeni informacija može se prevesti na željeni jezik korisnika sustava IMI samo jednim klikom/potezom,
- privremenim pohranjivanjem prijevoda osigurava se i omogućuje brz odgovor na zahtjeve za prevođenje.

U budućnosti se planiraju dodatna poboljšanja, kao što je uključivanje rezultata strojnog prevođenja u izvješća (pri čemu se takav sadržaj vizualno razlikuje od unaprijed prevedenog sadržaja) ili strojno prevođenje privitaka. Međutim, ta poboljšanja i funkcionalnosti neće biti svojstveni za modul za e-trgovinu sustava, već će biti opće značajke na razini cijelog sustava.

[11] https://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/_docs/data_protection/privacy_statement_hr.pdf

[12] Usluga *e-Translation* sastavni je element Instrumenta za povezivanje Europe (CEF). Glavni joj je cilj pomoći europskim i nacionalnim javnim upravama u razmjeni informacija preko jezičnih prepreka u EU-u. Javne uprave, građani i poduzeća u EU-u moći će s pomoću te usluge upotrebljavati digitalne usluge na jeziku koji žele; https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eTranslation.

10. ZAKLJUČAK

Od 2013. sustav IMI bio je tehnički sustav za potporu mehanizmu suradnje utvrđenom u članku 3. Direktive o e-trgovini. Omogućivao je nadležnim tijelima iz različitih država članica: i. da komuniciraju izravno, brzo i jednostavno putem sigurne internetske platforme i ii. da prevladaju jezične prepreke time što na raspolaganju imaju unaprijed prevedene skupove standardnih pitanja i odgovora[13].

Na temelju informacija navedenih u ovom izvješću Komisija može izvesti zaključke u nastavku.

- **Sustav IMI dosad je bio siguran i višejezičan alat** za: i. postupanje sa zahtjevima i obavijestima koji se razmjenjuju među nacionalnim tijelima koja su uključena u mehanizam administrativne suradnje predviđen u članku 3. Direktive o e-trgovini te za pohranjivanje tih zahtjeva i obavijesti i ii. za praćenje interakcija među tijelima u tom kontekstu.
- **U postojećem regulatornom okviru** provedba pilot-projekta sustava IMI za Direktivu o e-trgovini trebala bi se nastaviti.
- **Trebalo bi uvesti tehnička poboljšanja** kako bi se poboljšala prilagođenost korisnicima u pogledu postupaka za upućivanje zahtjeva za poduzimanje mjera i obavješćivanje o mjerama, u skladu s cjelokupnim sustavom suradnje predviđenim u Direktivi o e-trgovini, pri čemu se uzimaju u obzir iskustva stečena u provedbi te direktive[14].
- Komisija bi trebala surađivati s državama članicama radi provođenja **aktivnosti informiranja** o pilot-projektu i **povećanja podrške koja se pruža korisnicima sustava IMI**.

Uvođenje sljedećih **tehničkih poboljšanja** trebalo bi se analizirati i ispitati na temelju općih značajki sustava:

- restrukturiranje informacija na sučelju,
- podsjetnici na čekanje odgovora na zahtjeve (koji nisu prihvaćeni i/ili na koje nije odgovoreno),
- bolji pokazatelji s obzirom na vrijeme u kojem se očekuje odgovor druge strane,
- poboljšane mogućnosti pretraživanja zahtjeva,
- funkcionalnost za kopiranje podataka iz zahtjeva u obavijesti,

[13] Treba napomenuti da su osnovne značajke mehanizma suradnje utvrđene u Direktivi o e-trgovini, a one nisu predmet ovog izvješća. Vidjeti i prethodnu bilješku 3.

[14] S obzirom na to, u evaluacijskom izvješću o Direktivi o e-trgovini pokazalo se da je potrebno pojasniti određene aspekte sustava obavješćivanja. U okviru budućih tehničkih prilagodbi sustava IMI trebala bi se stoga omogućiti potrebna pojašnjenja u pogledu funkcioniranja tog sustava obavješćivanja.

- potencijalna mogućnost povezivanja s drugim razmjenama informacija u sustavu IMI.

Kad je riječ o posljednjoj navedenoj točki djelovanja, od siječnja 2020. sustav IMI uveden je kao novi IT alat za mrežu CPC. Osim toga, sustav podupire i obvezu obavješćivanja na temelju Direktive o uslugama od početka njezine provedbe. Ta područja koja sustav podupire upućuju na postojanje sinergija koje bi trebalo razmotriti i iskoristiti tijekom druge faze pilot-projekta. S pomoću sinergija s mrežom CPC sigurno se može povećati jasnoća u pogledu toga koji postupak treba primijeniti u području e-trgovine.

Podrška korisnicima sustava IMI uključenima u pilot-projekt mogla bi se povećati:

- strukturiranim daljnjim postupanjem u vezi s razmjenama,
- redovitim statističkim izvješćivanjem o zahtjevima i obavijestima,
- osposobljavanjem korisnika i smjernicama za korisnike.

Problematična područja

Povećanje ograničenog broja razmjena moglo bi biti problematično.

Neriješena pitanja

Sinergije s mrežom CPC trebaju se dodatno proširiti. Potrebno je povećati podršku korisnicima.

Pozitivni pomaci

Sustav IMI i dalje pomaže u poboljšanju djelovanja Direktive o e-trgovini pružanjem sigurne internetske platforme za administrativne razmjene i obavijesti. Nastavak suradnje država članica, kao i pravna i tehnička podrška te fino prilagođavanje od ključne su važnosti za daljnje ispravno funkcioniranje sustava IMI u tom području.

Ovim izvješćem Komisija ispunjava obvezu izvješćivanja iz članka 4. stavka 2. Uredbe (EU) br. 1024/2012.

Komisija poziva Europski parlament i Vijeće da prime ovo izvješće na znanje.